

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Paweł Czubik

SSN Marcin Łochowski

SSN Oktawian Nawrot (sprawozdawca)

SSN Ewa Stefańska

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Jacek Widło

w sprawie ze skargi partii politycznej [...] na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej Nr (...) /2020 z dnia 28 września 2020 r. w sprawie sprawozdania partii politycznej [...] o źródłach pozyskania środków finansowych w 2019 roku, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 25 listopada 2020 r.,

na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. zawiesza postępowanie do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny sprawy o sygnaturze P 2/19.

UZASADNIENIE

Państwowa Komisja Wyborcza (dalej: PKW), uchwałą nr (...) /2020 z dnia 28 września 2020 r., na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r., o partiach politycznych (Dz.U. 2018, poz. 580; dalej: ustawa o partiach politycznych), odrzuciła sprawozdanie partii politycznej [...] o źródłach pozyskiwania środków finansowych w 2019 r., z powodu naruszenia art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych. Podstawą odrzucenia wskazanego sprawozdania było przyjęcie przez partię środków finansowych z niedozwolonych

źródeł, od osób niemających miejsca stałego zamieszkania w Polsce, jak również od podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą.

W uzasadnieniu PKW wyjaśniła, że partia przedłożyła sprawozdanie o źródłach pozyskiwania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskiwania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2019 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych. Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania i źródeł pozyskiwania środków finansowych (Dz.U. nr 33, poz. 269). Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w zw. z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

W okresie sprawozdawczym [...] uzyskała przychody w łącznej wysokości 189.651,27 zł. PKW ustaliła, że na rzecz partii dokonywane były wpłaty m.in. przez podmioty nieuprawnione, tj. przez osoby fizyczne nie spełniające wymagań określonych w art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, a także od podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z rachunku firmowego, który wykorzystywany jest wyłącznie w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Ponadto jedna z wpłat pochodziła od osoby niebędącej obywatelem polskim.

Jak podkreśla PKW, zgodnie z art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy o partiach politycznych, przyjęcie przez Z. środków finansowych z niedozwolonych źródeł stanowi przesłankę odrzucenia jej sprawozdania finansowego. Przepis ten, w ocenie PKW, ma charakter kategoriyczny i nie pozostawia żadnego marginesu oceny. Zgodnie z art. 39a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, korzyści majątkowe przyjęte z naruszeniem art. 25 ustawy o partiach politycznych podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Z uwagi na dokonanie przez Z. 21 września 2020 r. wpłaty na rzecz Skarbu Państwa w kwocie 155,17 zł, kwota pozostająca do przepadku na rzecz Skarbu Państwa wynosi 429,01 zł.

W złożonej 6 października 2020 r. skardze na postawienie PKW zawarte w uchwale nr (...) /2020, partia polityczna [...] zarzuciła:

1. naruszenie art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy o partiach politycznych poprzez błędną jego wykładnię i uznanie, że wszystkie środki finansowe wpłacone

na rachunek bankowy partii i zakwestionowane przez PKW zostały przez partię przyjęte;

2. naruszenie art. 38a ust. 2 pkt 4 w zw. z art. 39a ust. 2 ustawy o partiach politycznych, poprzez ich błędną wykładnię i uznanie, że brak zwrotu środków finansowych w terminie 30 dni od ich pozyskania świadczy o ich przyjęciu.

Skarżąca wniosła o uznanie skargi za zasadną, zaś w przypadku uznania przez Sąd Najwyższy, iż ocena zasadności skargi zależy od zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej przepisu art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy o partiach politycznych, o zawieszenie postępowania do czasu udzielenia przez Trybunał Konstytucyjny odpowiedzi na pytanie prawne przedstawione Trybunałowi Konstytucyjnemu postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2018 r., I NSW 14/18.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postępowanie sądowe podlega zawieszeniu z mocy art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c., bowiem rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. W Trybunale Konstytucyjnym toczy się sprawa (P 2/19) zainicjowana pytaniem prawnym Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2018 r., I NSW 14/18 w przedmiocie zgodności z Konstytucją RP art. 38a ust. 2 pkt 4 w związku z art. 25 ust. 1, art. 38a ust. 1 pkt 3, art. 38d ustawy o partiach politycznych. Problem prawny w niniejszym sporze jest tożsamy z powołaną wyżej sprawą, a zatem orzeczono jak na wstępie.